

Пічкуренко Сергій Іванович, доцент кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент;
Злагода Ольга Валеріївна, старший викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук;
Кацан Любов Олексіївна, викладач кафедри оперативно-розшукової діяльності Національної академії внутрішніх справ

АСПЕКТИ СПІВВІДНОШЕННЯ КОРУПЦІЇ ТА ОРГАНІЗОВАНОЇ ЗЛОЧИННОСТІ

Динамічні соціальні та політичні перетворення, які тривають в Україні з 2014 року, істотно вплинули на тенденції розвитку кримінального законодавства та кримінально-правову політику держави загалом. У цьому контексті актуальними є дослідження особливостей розвитку кримінально-правової політики України та шляхів її вдосконалення на законодавчому рівні [1].

Сучасна криміногенна ситуація в Україні – це якісно новий феномен як за масштабами злочинних виявів, так і за ступенем їх руйнівного впливу на життєдіяльність суспільства, реалізацію прав та свобод громадян. Протягом останніх років відбулася трансформація організованої злочинності в нашій країні, збільшилася кількість організованих злочинних формувань, які мають чітку ієрархічну структуру, використовують новітні технічні засоби для здійснення протиправної діяльності [2].

Ефективна протидія злочинам, особливо її організованим формам, неможлива без дослідження тих процесів, які відбуваються в злочинному середовищі.

Питання тлумачення поняття організованої злочинності та корупції, їх змісту і структури, визначення форм вияву, сучасної інфраструктури, стратегії й тактики протидії цим соціально небезпечним явищам постійно вивчають науковці різних країн світу.

Проблематиці протидії корупції та організованій злочинності присвятили свої праці такі вітчизняні вчені: М. Ю. Азаров, М. І. Ануфрієв, О. М. Бандурка, Г. М. Бірюков, В. І. Василичук, Е. О. Дідоренко, О. Ф. Долженков, Д. Й. Никифорчук, О. О. Дульський, І. П. Козаченко, Я. Ю. Кондратьєв, М. В. Корнієнко, В. А. Некрасов, Є. Д. Скулиш, О. П. Снігерьов, В. Д. Сущенко, В. І. Шакун та ін.

Організована злочинність, як і злочинність загалом, є досить складним соціальним явищем, яке відображає соціально-політичні й економічні процеси, що відбуваються в суспільстві. Протягом останнього десятиліття організована злочинність стала одним з головних факторів, який не тільки дестабілізує соціальний та економічний розвиток суспільства, а й загрожує нормальному функціонуванню інститутів державної влади. Науковці та практики зазначають, що організована злочинність в Україні трансформувалася в значну силу зі складною системою корупційних зв'язків [3–5].

Узагальнивши різні погляди вчених, ми вважаємо, що організовану злочинність на сучасному етапі можна поділити на декілька форм залежно від наявності корумпованих зв'язків:

– проста організована група. Вона не має складної структури, суворої підпорядкованості, не виокремлюється єдиний лідер, їй не властиві корумповані зв'язки;

– структурна організована група. На противагу простій організованій групі, характеризується більшою стійкістю, ієрархічністю, дотриманням принципу єдиноначальності. Корумпованих зв'язків, здебільшого, не має. Проте, в разі необхідності, для реалізації злочинних намірів або прикриття протиправної діяльності тимчасово «залучає» державних службовців, зокрема правоохоронців;

– організоване злочинне угруповання. Це чисельне об'єднання, якому притаманні чітка дисципліна, ієрархія та підпорядкованість. На цьому рівні злочинці встановлюють корумповані зв'язки в місцевих органах влади;

– злочинна організація (мафіозне об'єднання). Це злочинне угруповання, яке завжди має прикриття або тісні корумповані зв'язки з представниками центральних органів державної влади, зокрема правоохоронними органами.

Список використаних джерел

1. Черней В. В. Сучасна кримінально-правова політика на законодавчому рівні / В. В. Черней // Актуальні проблеми кримінального права (пам'яті професора П. П. Михайленка) : тези доп. V міжвуз. наук.-теорет. конф. (Київ, 21 листоп. 2014 р.). – Київ : Нац. акад. внутр. справ, 2014. – С. 6.
2. Катеринчук І. П. Вступне слово / І. П. Катеринчук // Кримінальна розвідка: методологія, законодавство, зарубіжний досвід : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 29 квіт. 2016 р.). – Одеса : ОДУВС, 2016. – 184 с.
3. Корнієнко М. В. Організована злочинність в Україні: сучасний стан, кримінологічна характеристика, заходи протидії / М. В. Корнієнко. – Київ : Фонд юрнауки, 2004. – 300 с.
4. Бандурка О. М. Оперативно-розшукова компаративістика : монографія / [О. М. Бандурка, М. М. Перепелиця, О. В. Манжай та ін.]. – Харків : Золота миля, 2013. – 352 с.
5. Некрасов В. А. Корупція як форма кримінального контролю тіньової економіки / В. А. Некрасов // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. – 2014. – № 1 (70). – С. 265–275.

Полтавський Андрій Олександрович,
помічник директора Київського науково-дослідного інституту судових експертиз
Міністерства юстиції України;

Шимановський Сергій Олегович,
завідувач лабораторії Київського науково-дослідного інституту судових експертиз
Міністерства юстиції України

НОРМАТИВНО-ПРАВОВА РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ДІЯЛЬНОСТІ НОВОГО СУБ'ЄКТА СУДОВО-ЕКСПЕРТНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРАВОСУДДЯ ЯК ПРОФІЛАКТИКА КОРУПЦІЙНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ СЕРЕД ФАХІВЦІВ (ЕКСПЕРТІВ)

Згідно із Законом України «Про внесення змін до Господарського процесуального кодексу України, Цивільного процесуального кодексу України, Кодексу адміністративного судочинства України та інших законодавчих актів»